

Allianz ZB d.o.o.

društvo za upravljanje dobrovoljnim
mirovinskim fondovima:

koje upravlja imovinom **AZ Profit** dobrovoljnog mirovinskog fonda

I. Lučića 2a, 10000 Zagreb

AZ Profit dobrovoljni mirovinski fond
Godišnje izvješće i financijski izvještaji
za 2015. godinu

U Zagrebu, 14. ožujka 2016. godine

Sadržaj:

1.	Godišnje izvješće	2
2.	Odgovornost Direktora Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća	6
3.	Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda	7
4.	Izvještaj o financijskom položaju	8
5.	Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	9
6.	Izvještaj o novčanom tijeku	10
7.	Izvještaj o promjenama u neto imovini fonda	11
8.	Izvještaj o posebnim pokazateljima fonda	12
9.	Izvještaj o vrednovanju imovine i obveza fonda	13
10.	Bilješke uz financijske izvještaje	14

Godišnje izvješće

1. REZULTATI POSLOVANJA, RIZICI I DALJNJI RAZVOJ FONDA

1.1. Poslovne aktivnosti Fonda

AZ Profit, otvoreni dobrovoljni mirovinski fond („Fond“ ili „Mirovinski fond“) je sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom upravlja AZ d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo“).

Društvo investira imovinu Fonda na umjereno konzervativan način, a s glavnim ciljem ostvarenja primjerenog prinosa.

Neto imovina Fonda pod upravljanjem Društva na 31. prosinca 2015. godine iznosila je 1.291 milijuna kuna. Udio neto imovine Fonda u ukupnoj imovini svih otvorenih dobrovoljnih fondova na tržištu na kraju 2015. godine bio je 42,41%.

Broj članova Fonda na dan 31. prosinca 2015. bio je 94.302, a ostvareni prinos Fonda za 2015. bio je 6,65%.

Ostvareni prinosi po godinama u zadnjih 5 godina bili su kako je prikazano u tablici:

Godina	Prinos
2014.	8,72%
2013.	2,11%
2012.	11,22%
2011.	-1,28%
2010.	12,42%

Prosječan godišnji prinos od osnutka do kraja 2015. iznosi 7,82%. Prosječan godišnji prinos od osnutka izračunava se kao geometrijski prosjek prinosa u razdoblju od osnutka do zadnjeg dana razdoblja.

Nominalni prinos mirovinskog fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti obračunske jedinice na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa. Rezultati poslovanja fonda ostvareni u proteklim razdobljima ne predstavljaju indikaciju i nemaju nikakav utjecaj na buduće rezultate poslovanja fonda. Prilikom izračuna prinosa uzeti su u obzir svi troškovi i naknade Fonda osim ulaznih i izlaznih naknada.

Imovina Fonda na 31. prosinca 2015. bila je uložena najvećim dijelom tj. 78% u domaće vrijednosne papire. U tim ulaganjima najzastupljenije su domaće dužničke vrijednosnice s 58% imovine Fonda. Domaće dionice čine 20% imovine Fonda. Inozemnu imovinu čine strane dionice s 17% imovine Fonda.

1.2. Financijski rezultati Fonda u 2015.

Neto imovina Fonda porasla je u 2015. godini za 177 milijuna kuna što predstavlja porast od 16% u odnosu na 31. prosinca 2014. godine. Neto novčani primici od članova Fonda od početka rada do 31. prosinca 2015. iznose 973 milijun kuna, dok je razlika od 318 milijuna kuna do vrijednosti neto imovine na 31. prosinca 2015. rezultat poslovanja Fonda i primitaka po osnovi državnih poticaja.

99,8% obveza čine dugoročne obveze za iskup obračunskih jedinica članova Fonda, dok ostatak od 0,2% čine kratkoročne obveze.

1.3. Financijski instrumenti i rizici

Ulagačke aktivnosti Mirovinskog fonda izlažu Mirovinski fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Mirovinski fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Imovina Mirovinskog fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik.

1.3. Financijski instrumenti i rizici (nastavak)

Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Mirovinski fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Mirovinski fond je izložen riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promijeniti. Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Mirovinski fond je izložen riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Mirovinski fond nema kamatonosnih obveza.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica je mogućnost da cijene vlasničkih vrijednosnica fluktuiraju i utječu na fer vrijednost vlasničkih i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja ili indeksa cijena vlasničkih vrijednosnica.

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Mirovinskom fondu u trenutku njihova dospjeća. Rizik da druga strana neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Mirovinski fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane hrvatskih društava.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno.

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje Fondom smatra da je ovaj rizik mali s obzirom na dosadašnje iskustvo u upravljanju Fondom.

Financijski instrumenti Mirovinskog fonda uglavnom uključuju dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske i vlasničke vrijednosnice. U trenutnim tržišnim uvjetima te vrijednosnice moguće je relativno lako prodati ili sklopiti ugovor o reotkupu vrijednosnica za potrebe zadovoljavanja likvidnosti.

1.4. Budući razvoj Fonda

Društvo će nastaviti poslovati sa zasebnom imovinom Fondova s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i isključivo u interesu članova pridržavajući se i nadalje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, lojalnosti, skrbi, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, zakonitosti, održavanja odgovarajuće likvidnosti i zabrane sukoba interesa.

2. Događaji nakon kraja poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještavanja koji bi bili značajni za ovo izvješće.

3. Pravila korporativnog upravljanja

Pravila korporativnog upravljanja implementirana su u Društvu koje upravlja Fondom.

Efikasno korporativno upravljanje nužan je preduvjet uspješnosti Društva. Isto se realizira kroz postavljanje strateških ciljeva, osiguranje infrastrukture koja omogućuje njihovu realizaciju, uspostavu jasne linije odgovornosti, osobnog integriteta Uprave i zaposlenika. Društvo primjenjuje eksterne i interne propise i prati kompatibilnost organizacijske strukture.

3.1. Skupština Društva

Skupštinu Društva saziva Uprava nakon što Nadzorni odbor da suglasnost na odluke koje Skupština temeljem Društvenog ugovora i Zakona usvaja.

Skupština odlučuje o broju i imenovanju članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, financijskim izvješćima, uporabi dobiti i pokrivanju gubitka, davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju revizora, prestanku Društva i imenovanju likvidatora te izmjenama Društvenog ugovora.

Skupština Društva donosi i druge odluke koje je dužna i ovlaštena donositi temeljem Zakona i drugih propisa.

Održavanje Skupštine nije potrebno ako se članovi Društva u pismenom obliku suglase o donošenju pojedine odluke.

3.2. Uprava Društva

Uprava Društva zastupa Društvo prema trećima. U vođenju poslovanja Uprava naročito vodi računa da Društvo posluje sukladno važećim zakonskim propisima te svim internim pravilima. Uprava je odgovorna za utvrđivanje i provođenje plana poslovanja, donošenje i provođenje strategije ulaganja za svaki mirovinski fond pod upravljanjem; uspostavljanje primjerene organizacijske strukture; uspostavljanje neovisnih, trajnih, učinkovitih funkcija praćenja usklađenosti, upravljanja rizicima i interne revizije; donošenje internih akata. Uprava je dužna sastavljati financijska izvješća, izvješćivati Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga te realno procjenjivati ukupnu imovinu i obveze.

Uprava Društva sastoji se od jednog člana, Direktora Društva, čije su ovlasti utvrđene društvenim ugovorom, Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

3.3. Nadzorni Odbor

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova i kontrolira ispravnost financijskog poslovanja Društva u skladu sa Zakonom, općim aktima i odlukama Skupštine Društva, nadzire postupanje Društva u skladu s nalogima i rješenjima Agencije te utvrđenjima iz postupka nadzora; donosi odluke o davanju suglasnosti na financijske izvještaje Društva i godišnje izvještaje fondova o čemu pisanim putem izvješćuje Skupštinu Društva; nadzire primjerenost postupanja i učinkovitost rada interne revizije; utvrđuje načela ulaganja mirovinskih fondova koja su sastavni dio statuta; obrazlaže Skupštini svoje mišljenje o godišnjem izvješću interne revizije i o godišnjem izvješću Uprave; daje suglasnost na određivanje poslovne politike Društva, financijski plan Društva, godišnji plan Društva te na organizaciju sustava unutarnjih kontrola i sustava upravljanja rizicima; donosi odluke o ukupnom iznosu varijabilnog nagrađivanja koji će Društvo utvrditi za sve radnike u poslovnoj godini za određeno razdoblje obračuna; donosi odluku na pojedinačnoj osnovi o nagrađivanju članova uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija i o smanjenju ili ukidanju varijabilnog nagrađivanja radnika; razmatra izvješća Uprave o ostvarivanju poslovne politike, stanju i poslovanju Društva; zauzima stavove o prijedlozima Uprave na raspoređivanje dobiti ili pokriće gubitaka po godišnjim financijskim izvješćima; podnosi Skupštini izvješće o obavljenom nadzoru nad vođenjem poslova Društva te daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave, kada je to određeno Zakonom, Društvenim ugovorom ili drugim aktima Društva.

Članove Nadzornog odbora imenuje Skupština.

3.4. Revizorski odbor

Sukladno Zakonu o reviziji, Društvo ima Revizorski odbor kojega čine svi članovi Nadzornog odbora Društva te jedan član imenovan od strane Nadzornog odbora.

Revizorski odbor prati postupak financijskog izvješćivanja te učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije te sustav upravljanja rizicima, nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih izvještaja, prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama, daje preporuke Skupštini o odabiru neovisnog revizora, raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje.

3.5. Odbor za nagrađivanje

Sukladno Pravilniku o organizacijskim zahtjevima za mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Društvo je osnovalo Odbor za nagrađivanje, koje ima 2 člana, imenovana iz redova članova Nadzornog odbora.

Odbor za nagrađivanje pruža podršku Upravi Društva pri donošenju i redovitom preispitivanju općih načela politike nagrađivanja, pruža podršku i savjetuje Upravu pri izradi politike nagrađivanja, priprema odluke Nadzornog odbora vezane uz nagrađivanje radnika, pruža podršku Nadzornom odboru pri reviziji primjene politike nagrađivanja te je odgovoran za dokumentirano provođenje scenarija za potrebe testiranja utjecaja budućih događaja na politiku nagrađivanja i provođenje te politike, kao i za provođenje retroaktivnog testiranja.

3.6. Sukob interesa

Internim aktima te pojedinačnim ugovorima o radu jasno su naznačene dužnosti i odgovornosti svakog pojedinog radnika.

U Društvu su na snazi Pravilnik o poslovnoj etici i ponašanju, Politika upravljanja sukobom rizika, Pravilnik o standardima usklađenja tržišta kapitala te Pravilnik o praćenju usklađenosti kojim se uređuje usklađivanje pozitivnih zakonskih propisa s internim i drugim aktima Društva koji se koriste u redovnom poslovanju, pravila etičnosti i ponašanja radnika, postupak i ograničenja privatnih ulaganja radnika, pravila ponašanja na tržištu te pravila o zaštiti i postupanju s povlaštenim informacijama, poslovnim i drugih tajnama do kojih radnici mogu doći u redovnom poslovanju.

Odgovornost Direktora Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća

Direktor Društva za upravljanje odgovoran je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te je odgovoran za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Direktor Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Direktor Društva za upravljanje je odgovoran za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Financijske izvještaje na stranama 8 do 45 odobrio je Direktor Društva za upravljanje 14. ožujka 2016. godine, što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Direktor Društva za upravljanje je također odgovoran za sastavljanje i sadržaj godišnjeg izvješća, sukladno zahtjevima članka 18. Zakona o računovodstvu (NN 109/07, 54/13, 121/14) primjenjivim na izvještajna razdoblja do 31. prosinca 2015. Godišnje izvješće prikazano je na stranicama 2 do 5 i odobreno od strane Direktora Društva za upravljanje 14. ožujka 2016. te potpisano u skladu s tim.

Krešimir Gjenero

Direktor

Allianz ZB d.o.o.
društvo za upravljanje
dobrovoljnim mirovinskim fondovima
ZAGREB

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda („Fond“), koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanom tijeku, izvještaja o promjenama u neto imovini fonda, izvještaja o posebnim pokazateljima fonda i izvještaja o vrednovanju imovine i obveza fonda za godinu koja je tada završila te sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Direktora Društva za upravljanje za financijske izvještaje

Direktor Društva za upravljanje je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju ovih financijskih izvještaja u skladu s Pravilnikom o godišnjim, tromjesečnim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 103/2014) izdanim od Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga 20. kolovoza 2014. i za one interne kontrole za koje Direktor odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim financijskim izvještajima temeljeno na našoj reviziji. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobivanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Odabrani postupci ovise o revizorovoj prosudbi, kao i o procjeni rizika značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvještaja uslijed prijevare ili pogreške. U stvaranju tih procjena rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja subjekta, kako bi se oblikovali revizijski postupci koji su primjereni u okolnostima, ali ne i za namjenu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola subjekta. Revizija također uključuje ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika i razumnosti računovodstvenih procjena koje je donio Direktor i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2015. godine te njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Ostale zakonske i regulatorne obveze

Sukladno zakonskim i regulatornim zahtjevima primjenjivim na izvještajna razdoblja do 31. prosinca 2015., Direktor je sastavio godišnje izvešće, prikazano na stranicama 2 do 5. Direktor je odgovoran za sastavljanje i sadržaj godišnjeg izvješća u skladu sa zahtjevima članka 18 Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07, 54/13, 121/14). Naša je odgovornost izvijestiti o usklađenosti informacija iz godišnjeg izvješća s financijskim izvještajima, na osnovi procedura koje smo smatrali prikladnima na osnovi članka 17 Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07, 54/13, 121/14). Informacije iz godišnjeg izvješća usklađene su s financijskim izvještajima prikazanim na stranicama 8 do 45.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlašteni revizori
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

14. ožujka 2016.

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

Goran Horvat
Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU na dan 31. prosinca 2015. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA IMOVINE	AO P	Bilješke	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
10+18*	Novčana sredstva i novčani ekvivalenti	1	5	68.100	58.992
83+18*	Depoziti kod kreditnih institucija	2		0	0
81+84+18*	Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnog papira	3		0	0
	Prenosivi vrijednosni papiri (ΣAOP5 do AOP9):	4		1.051.761	1.235.245
30+32+40+41+18*	-koji se vrednuju po fer vrijednosti (ΣAOP6 do AOP8)	5	6	981.607	1.235.245
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu	6		974.227	1.235.245
	b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu	7		0	0
	c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje	8		7.380	0
50+80+18*	-koji se vrednuju po amortiziranom trošku	9	7	70.154	0
31+82	Instrumenti tržišta novca	10		0	0
33+42	Udjeli UCITS fondova	11		0	0
34+43	Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a	12		0	0
35	Izvedeni financijski instrumenti	13		0	0
85	Ostala financijska imovina	14		0	0
raz 1 (osim kt 10)	Ostala imovina	15	8	759	154
A	Ukupna imovina (AOP1+AOP2+ AOP3+AOP4+AOP10+AOP11+AOP12+AOP13+AOP14+AOP15)	16		1.120.620	1.294.391
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	17		181.865	0
20+21+28*	Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente	18	9	3.092	25
22+28*	Ostale financijske obveze	19		0	0
	Financijske obveze (AOP18+AOP19A)	20		3.092	25
23	Obveze prema mirovinskom društvu	21	10	2.498	2.793
24	Obveze prema depozitaru	22		30	34
25	Obveze s osnove dozvoljenih troškova fonda	23		0	0
26	Obveze prema imateljima udjela	24		0	36
27+28*	Ostale obveze fonda	25	11	230	192
	Ostale obveze (Σ AOP21 do AOP25)	26		2.758	3.055
B	Ukupno obveze fonda (AOP20+AOP26)	27		5.850	3.080
C	Neto imovina fonda (AOP16-AOP27)	28		1.114.770	1.291.311
D	Broj izdanih udjela	29		4.720.984	5.127.537
E	Cijena udjela fonda (AOP28/AOP29)	30		236,1308	251,8384
90	Novčani primici (AOP32+AOP33+AOP34)	31		982.265	1.123.112
90x	Novčani primici s osnova uplata na osobni račun člana	32		841.300	966.182
90y	Novčani primici s osnove promjene članstva	33		5.358	6.907
90z	Novčani primici po osnovi državnih poticaja	34		135.607	150.023
93	Novčani izdaci (AOP36+AOP37+AOP38)	35		-165.560	-205.747
93x	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina	36		-139.847	-169.005
93y	Novčani izdaci s osnove promjene članstva	37		-19.332	-28.104
93z	Novačni izdaci zbog smrti člana	38		-6.381	-8.638
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine	39		61.350	81.895
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja	40		200.507	261.857
96	Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	41		36.208	30.194
97	Revalorizacijske rezerve instrumenata zaštite	42		0	0
F	Ukupno obveze prema izvorima imovine (AOP31+AOP35+ Σ od AOP39 do AOP42)	43		1.114.770	1.291.311
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	44		181.865	0

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 14 do 45 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA	AOP	Bilješke	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
73	Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata	45		47.534	156.641
63	Realizirani gubici od financijskih instrumenata	46		34.191	152.456
	Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata (AOP45-AOP46)	47	13	13.343	4.185
72	Nerealizirani dobiti od financijskih instrumenata	48		380.310	431.704
71x	Pozitivne tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti	49		121.366	241.351
62	Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata	50		385.725	404.822
60x	Negativne tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti	51		88.152	210.221
	Neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata (AOP48+AOP49-AOP50-AOP51)	52	13	27.799	58.012
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	53	12	36.544	32.830
71y	Ostale pozitivne tečajne razlike	54	13	4.421	18.894
74	Prihodi od dividendi	55		5.221	10.976
75	Ostali prihodi	56		576	121
	Ukupno ostali poslovni prihodi (Σ od AOP53 do AOP57)	57		46.762	62.821
67	Rashodi od kamata	58		55	3
60y	Ostale negativne tečajne razlike	59	13	4.554	17.438
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	60	14	20.331	24.047
65	Naknada depozitaru	61	15	325	380
66	Transkacijski troškovi	62	17	265	671
64	Umanjenje imovine	63		996	584
69	Ostali dozvoljeni troškovi fonda	64		28	0
	Ukupno ostali rashodi (Σ od AOP58 do AOP64)	65		26.554	43.123
	Dobit ili gubitak (AOP47+AOP52+AOP57-AOP65)	66		61.350	81.895
	Nerealizirani dobiti /gubici financijske imovine raspoložive za prodaju	67		23.256	-6.014
	Dobiti/gubici instrumenata zaštite novčanog tijeka	68		0	0
	Ostala sveobuhvatna dobit (AOP67+AOP68)	69		23.256	-6.014
	Ukupna sveobuhvatna dobit (AOP66+AOP69)	70		84.606	75.881
	Reklasifikacijske usklade	71		0	0

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 14 do 45 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine

u '000 kn

Pozicija	AOP	Bilješke	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira	72		284.531	690.150
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira	73		-399.045	-813.969
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca	74		0	0
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca	75		0	0
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova	76		10.244	0
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova	77		0	0
Primici od ulaganja u izvedene financijske instrumente	78		10.796	35.663
Izdaci od ulaganja u izvedene financijske instrumente	79		-4.241	-43.144
Primici od dividendi	80		5.065	11.015
Primici od kamata	81		35.388	33.246
Izdaci za kamate	82		-54	-3
Primici po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji	83			
Izdaci po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji	84			
Izdaci od naknada za upravljanje	85		-20.043	-23.734
Izdaci za naknade depozitaru	86		-321	-377
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove fonda	87		-43	-70
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	88		155.366	629.827
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	89		-163.983	-631.403
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti (Σ od AOP72 do AOP89)	90		-86.340	-112.799
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	91		115.302	124.828
Primici s osnove promjene članstva	92		173	1.549
Primici s osnove državnih poticaja	93		26.436	14.413
Izdaci s osnova isplata mirovina	94		-37.678	-29.153
Izdaci s osnove promjene članstva	95		-1.356	-8.743
Izdaci zbog smrti člana	96		-1.510	-2.257
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	97		0	0
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	98		0	0
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti (Σ od AOP91 do AOP98)	99		101.367	100.637
Efekt promjene tečaja stranih valuta	100		184	3.054
Neto povećanje (smanjenje) novca (AOP90+AOP99+AOP100)	101		15.211	-9.108
Novac na početku razdoblja	102		52.889	68.100
Novac na kraju razdoblja (AOP101+ AOP102)	103	5	68.100	58.992

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 14 do 45 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI FONDA
tijekom razdoblja 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine**

u '000 kn

Pozicija	AOP	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
Dobit ili gubitak	137	61.350	81.895
Ostala sveobuhvatna dobit	138	23.256	-6.014
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit) (AOP137 + AOP138)	139	84.606	75.881
Primici s osnova uplata na osobni račun	140	115.201	124.882
Primici s osnove promjene članstva	141	173	1.549
Primici s osnove državnih poticaja	142	26.435	14.416
Izdaci s osnova isplata mirovina	143	-37.666	-29.158
Izdaci s osnove promjene članstva	144	-1.356	-8.772
Izdaci zbog smrti člana	145	-1.510	-2.257
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima fonda (Σ od AOP140 do AOP145)	146	101.277	100.660
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine fonda (AOP139 + AOP146)	147	185.883	176.541

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 14 do 45 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O POSEBNIM POKAZATELJIMA FONDA na dan 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine

u '000 kn

Pozicija	Tekuće razdoblje	Zadnji dan prethodne (n) poslovne godine	Zadnji dan prethodne (n-1) poslovne godine	Zadnji dan prethodne (n-2) poslovne godine	Zadnji dan prethodne (n-3) poslovne godine
Neto imovina fonda	1.291.311	1.114.770	928.887	830.130	678.227
Broj udjela fonda	5.127.537	4.720.984	4.276.667	3.902.560	3.546.034
Cijena udjela fonda	251,8384	236,1308	217,1988	212,7163	191,2635
	Tekuće razdoblje	Prethodna godina (n)	Prethodna godina (n-1)	Prethodna godina (n-2)	Prethodna godina (n-3)
Broj udjela fonda na početku razdoblja	4.720.984	4.276.667	3.902.560	3.546.034	3.046.854
Izdani udjeli s osnova uplata na osobni račun	506.029	506.220	470.326	482.909	489.617
Izdani udjeli s osnova državnih poticaja	57.443	116.583	60.401	65.939	109.322
Izdani udjeli temeljem promjene članstva (ulaz)	6.328	764	2.844	447	1.909
Povučeni udjeli temeljem promjene članstva (izlaz)	-35.457	-5.954	-4.456	-62.821	-3.247
Povučeni udjeli temeljem isplate mirovina	-118.681	-166.688	-149.821	-124.817	-94.101
Povučeni udjeli zbog smrti člana	-9.109	-6.608	-5.187	-5.131	-4.320
Broj udjela na kraju razdoblja	5.127.537	4.720.984	4.276.667	3.902.560	3.546.034
Prinos fonda	6,65	8,72	2,11	11,22	-1,28
Najniža cijena udjela fonda	235,9644	217,0241	210,5110	191,0866	185,2184
Najviša cijena udjela fonda	253,7751	236,7892	220,6701	214,6107	205,7234
Najviša vrijednost neto imovine fonda	1.291.311	1.114.770	928.887	830.130	687.011
Najniža vrijednost neto imovine fonda	1.114.523	928.526	830.150	678.252	590.094
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		
ZAGREBAČKA BANKA D.D.	19,27		0,04		
BAADER BANK AG	17,09		0,11		
RAIFFEISENBANK AUSTRIA	16,20		0,00		
SOCIETE GENERALE - SPLITSKA BANKA D.D.	14,49		0,00		

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 14 do 45 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O VREDNOVANJU IMOVINE I OBVEZA FONDA
na dan 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine**

u '000 kn

Metoda vrednovanja	Pravilnik o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda		Zadnji dan prethodne poslovne godine	% NAV	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja	% NAV	
Fer vrijednost	Financijska imovina						
	1. razina (MSFI 7)	članak 9. stavak 4. i 5.	članak 10. stavak 1. točka a)	166.445	14,93	224.868	17,41
		članak 11. stavak 1.	članak 10. stavak 1. točka b)	0	0,00	0	0,00
		članak 9. stavak 1., 2. i 7.		772.382	69,29	957.447	74,15
	2. razina (MSFI 7)	članak 9. stavak 3. i 6.		0	0,00	0	0,00
		članak 11. stavak 2., 3. i 5.		0	0,00	0	0,00
		članak 13.	članak 10. stavak 1. točka c)	42.780	3,84	36.635	2,84
	3. razina (MSFI 7)	članak 11. stavak 5.		0	0,00	0	0,00
		članak 13.	članak 10. stavak 1. točka c)	0	0,00	16.295	1,26
	Financijske obveze						
	1. razina	članak 9. i članak 11.		0	0,00	0	0,00
	2. razina	članak 11.		-3.092	-0,28	0	0,00
3. razina	članak 13. i članak 11.		0	0,00	0	0,00	
Amortizirani trošak	Imovina	članak 14. i članak 16.	139.013	12,47	59.146	4,58	
	Obveze	članak 14. i članak 16.	-2.758	-0,25	-3.080	-0,24	
Trošak nabave	Imovina						
	Obveze						

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 14 do 45 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Fond koji je predmet izvještavanja

AZ Profit dobrovoljni mirovinski fond („Fond“ ili „Mirovinski fond“) osnovan je 15. srpnja 2003. godine. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima (“Društvo za upravljanje” ili „Društvo“) upravlja Mirovinskim fondom, a sjedište Društva za upravljanje se nalazi u Zagrebu, Ivana Lučića 2A. Krajnji vlasnik i krajnje matično društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja i zaštite vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama zakona. Mirovinski fond se osniva na neodređeno vrijeme, kao fond otvorene naravi za članove koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Nakon što član ispuni prava za umirovljenje, ukupna imovina na računu člana prebacuje se u regulirano mirovinsko osiguravajuće društvo koje na taj način preuzima podmirivanje obveze za isplatu mirovine.

Načela i strategija ulaganja

Fond će provoditi ulaganja imovine poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, lojalnosti, skrbi, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, zakonitosti, održavanja odgovarajuće likvidnosti i zabrane sukoba interesa vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

Temeljnim načelima ulaganja se određuje način postizanja cilja kroz optimalan odnos pojedinih vrsta financijske imovine u portfelju Fonda tj. temeljna načela predstavljaju kvantifikaciju kompromisa između rizika i očekivanog prinosa.

U procesu procjene izloženosti imovine Fonda pojedinim tržišnim rizicima promatra se portfelj Fonda u agregiranoj formi, tj. unutar odgovarajućih klasa imovine. Klase izloženosti ujedno predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja pojedinih tržišnih događaja na portfelj fonda, odnosno osnovu za procjenu rizika kojima je imovina fonda izložena.

Zagrebačka banka d.d. („Depozitar“) je depozitar Mirovinskog fonda.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (“Agencija“) je regulatorno tijelo Mirovinskog fonda.

2 Osnova za pripremu

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 103/2014) izdanim od strane Agencije.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske Unije (“MSFI usvojeni od strane EU“).

Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, te se u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2015. godine.

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Direktora Društva za upravljanje dana 14. ožujka 2016. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

Osnova za mjerenje

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj na regulirane mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki od strane rukovodstva koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza, prihoda i troškova. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima koji se smatraju realnima u određenim okolnostima, čiji rezultati čine osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće pretpostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u kunama ("kn"), koja je ujedno i funkcionalna valuta te zaokruženi na najbližu tisuću.

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2015. godine bio je 7,635047 kuna za 1 euro (2014.: 7,661471 kuna) i 6,991801 kuna za 1 američki dolar (2014.: 6,302107 kuna).

Primjena novih računovodstvenih politika

Agencija je 20. kolovoza 2014. godine donijela Pravilnik prema kojem je Fond obavezan pripremiti financijske izvještaje za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine. Objavljeni financijski izvještaji prethodne godine su pripremljeni i objavljeni na temelju Pravilnika o financijskim izvještajima mirovinskih fondova (NN, 137/2012). Radi navedenog, usporedni podaci prikazani u izvještaju za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. se razlikuju od pozicija iskazanim u objavljenom revidiranom izvještaju Fonda za prethodnu godinu.

Reklasifikacije su samo prezentacijske te nemaju utjecaj na rezultat za godinu ili kapital i rezerve.

3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvještajima.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, kao što su dobiti realizirani kod prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoloživih za prodaju, prihodi od kamata, pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata, dividende i ostali slični prihodi.

Mirovinski fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Prihodi od ulaganja (nastavak)

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju, ulaganja koja se drže do dospelosti, zajmova i potraživanja te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospelosti, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se po efektivnoj kamatnoj stopi te je prikazan u stavci *Prihodi od kamata* u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod od dividendi od kotiranih vlasničkih vrijednosnica i raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se kao prihod kada je ostvareno pravo na dividendu.

Rashodi

Rashodi Mirovinskog fonda uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, kao što su gubici realizirani kod prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti, raspoložive za prodaju, naknade od ukupne imovine Mirovinskog fonda, naknade Depozitaru, brokerske naknade od transakcija financijskih instrumenata po računu dobiti i gubitka, transakcijske troškove, ostale rashode te negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata.

Troškovi poslovanja se priznaju u dobiti i gubitku kako nastaju. Određene troškove poslovanja te rashode nastale na temelju upravljanja Fondom snosi Društvo za upravljanje u skladu sa Zakonom i regulativom Agencije te oni nisu prikazani kao rashod u financijskim izvještajima Fonda.

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske i derivativne instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te nerealizirane tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire.

Dobici i gubici od svođenja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja. Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobiti umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nerealizirane tečajne razlike koje proizlaze iz financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, financijske imovine koja je raspoloživa za prodaju i ulaganja u imovinu koja se drži do dospelosti prikazane su u poziciji tečajnih razlika financijskih instrumenata po fer vrijednosti. Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novac i novčane ekvivalente i ulaganja koja se drže do dospelosti prikazane su unutar ostalih tečajnih razlika.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Mirovinski fond klasificira svoju financijsku imovinu i financijske obveze u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, raspoložive za prodaju, koja se drži do dospijea, zajmovi i potraživanja te ostale financijske obveze. Društvo za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Reklasifikacija

Fond je reklasificirao dio vrijednosnica raspoloživih za prodaju za koje ima pozitivnu namjeru i mogućnost držati ih do dospijea, u ulaganja koja se drže do dospijea. Prilikom reklasifikacije financijske imovine raspoložive za prodaju u ulaganja koja se drže do dospijea, fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju na dan reklasifikacije postaje novi amortizirani trošak. Nakon reklasifikacije financijske imovine s fiksnim dospeljem, svaki dobitak ili gubitak prethodno priznat kao dio ostale sveobuhvatne dobiti, te razlika između novonastalog troška i iznosa po dospelju, amortizira se tijekom preostalog trajanja financijske imovine primjenom metode efektivne kamatne stope. Za financijsku imovinu bez utvrđenog dospelja svaki dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se reklasificira iz ostale sveobuhvatne dobiti u dobit ili gubitak u trenutku prodaje financijske imovine ili prilikom umanjenja njene vrijednosti. Utjecaj ove reklasifikacije je prikazan u Bilješci 7.

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Ova kategorija sastoji se od: financijskih instrumenata namijenjenih trgovanju i onih koji su na početku određeni da se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Društvo za upravljanje određuje financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- imovina ili obveza sadrži ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te derivativne financijske instrumente. Svi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kategorizirani su u portfelj za trgovanje.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja je početno određena kao raspoloživa za prodaju ili financijsku imovinu koja nije klasificirana ni u jednu drugu kategoriju. Financijska imovina raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjene u kamatnim stopama, promjene u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke vrijednosnice.

Ulaganja koja se drže do dospijea

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili određiva plaćanja i fiksno dospelje, za koju Mirovinski fond ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijea. Ulaganja koja se drže do dospijea uključuje kotirane državne dužničke vrijednosnice.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s određenim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ova kategorija uključuje plasmane kod banaka, potraživanja s osnove dividendi, novčanih depozita i otplate obveznica te potraživanja po stečenoj kamati i ostalu imovinu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Ostale financijske obveze

Financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire i financijske obveze proizašle iz imovine članova Mirovinskog fonda te ostale obveze.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Mirovinski fond početno priznaje zajmove i potraživanja, dane depozite te ulaganja koja se drže do dospelosti na dan njihovog ugovaranja, kreiranja ili stjecanja i prijenosa sredstava iz Fonda. Ostalu financijsku imovinu i financijske obveze (uključujući imovinu i obveze definirane u portfelj fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te imovinu raspoloživu za prodaju) Mirovinski fond početno priznaje na datum trgovanja na koji postaje jedna od ugovornih strana instrumenta. Od tog se datuma priznaju svi dobiti i gubici proizašli iz promjena fer vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze.

Mirovinski fond prestaje priznavati financijsku imovinu kada isteku ugovorna prava na novčane tokove od te financijske imovine, ili u slučaju prijenosa financijske imovine, kada taj prijenos udovoljava uvjetima prestanka priznavanja u skladu s MRS-om 39: *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*.

Mirovinski fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Financijska obveza prestaje se priznavati kada se ugovorne obveze podmire, otkažu ili isteknu.

Mjerenje

Financijski instrumenti se početno mjere po fer vrijednosti uvećano, ako se radi o financijskoj imovini ili financijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze. Transakcijski troškovi financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odmah se rashoduju, dok se kod drugih financijskih instrumenata amortiziraju.

Nakon početnog priznavanja, svi financijski instrumenti klasificirani po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjere se po fer vrijednosti, a promjene u njihovoj fer vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitku.

Nakon početnog priznavanja financijski instrumenti raspoloživi za prodaju mjere se po fer vrijednosti, dok se rezultirajući dobiti i gubici priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim gubitaka kod umanjenja vrijednosti, dobitaka ili gubitaka po tečajnim razlikama monetarnih jedinica poput dužničkih vrijednosnica, te amortizacije bilo koje premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope koja se priznaje u dobiti ili gubitku.

Financijska imovina klasificirana kao zajmovi i potraživanja i koja se drži do dospelosti mjeri se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje.

Premije i diskonti uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost povezanog instrumenta i amortiziraju se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale financijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope. Financijske obveze proizašle iz izdanih obračunskih jedinica Mirovinskog fonda predstavljaju pravo člana na preostali udio u imovini Mirovinskog fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjena za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira temelji se na prosječnoj vaganoj cijeni trgovanja, cijeni zadnje ponude odnosno cijeni posljednje transakcije sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i cijene udjela dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 103/2014).

Ulaganja u investicijske fondove se vrednuju po neto vrijednosti imovine po udjelu, kao što je izvješteno od strane društava za upravljanje tih fondova. Agencija zahtijeva da Društvo za upravljanje izračunava cijenu udjela u Fondu na temelju mjerenja financijskih instrumenata Fonda po službeno odobrenim cijenama. Društvo za upravljanje je dužno izdavati i povlačiti udjele po toj cijeni udjela. Službeno odobrene cijene financijskih instrumenata Fonda ne moraju biti jednake zaključnim tržišnim cijenama ponude.

Međutim, postojanje kotirane cijene ne smatra se automatski odgovarajućom mjerom fer vrijednosti. Dodatno se prati razdoblje od zadnjeg dana transakcije, volumen transakcija kao i velike oscilacije u kotiranim cijenama.

Ako službeno odobrena cijena financijskog instrumenta nije dostupna na burzi ili od brokera/dealeara za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Aktivno i neaktivno tržište

Smatra se da financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene neposredno i redovno raspoložive na aktivnom tržištu, od trgovaca, brokera, poslovne grupe, agencije za regulaciju cijena ili zakonodavne agencije i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovno nastale transakcije prema tržišnim uvjetima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti (nastavak)

Kotirane tržišne cijene za određenu imovinu predstavljaju sadašnju cijenu ponude, a ako ista nije dostupna tada cijena posljednje transakcije dokazuje sadašnju fer vrijednost pod uvjetom da od razdoblja provedbe transakcije nije bilo značajnih promjena ekonomskih okolnosti niti se radilo o prisilnoj transakciji.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu te prijavljenih OTC transakcija.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu .

Instrumenti tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica OECD-a vrednuju se metodom amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospelja relevantnom do trenutka nove transakcije u mirovinskom fondu kojim upravlja isto mirovinsko društvo, odnosno primarne emisije instrumenta tržišta novca istog izdavatelja s istim rokom dospelja.

Prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj Republika Hrvatska i kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na neaktivnom tržištu vrednuju se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, s time da je početa vrijednost zadnja poznata fer vrijednost tog vrijednosnog papira .

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira na neaktivnom tržištu utvrđuje se tehnikama vrednovanja, kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi imovina bila prodana odnosno obveza prenesena u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima za datum vrednovanja.

Procjene fer vrijednosti provode se na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu korištenjem vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće i oslanjanjem što je manje moguće na specifične interne procjene.

Dobici i gubici od naknadnog mjerenja

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobiti ili gubitku.

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju priznaju se u rezervama fer vrijednosti te prikazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Na datum izvještavanja pregledavaju se financijski instrument koji se vode po trošku ili amortiziranom trošku te po fer vrijednosti s promjenama fer vrijednosti priznatih u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjeње vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjeња vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za financijsku imovinu koja se vodi po trošku ili amortiziranom trošku, te
- kao kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za financijske instrumente raspoložive za prodaju. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti
- ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjeња vrijednosti.

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i financijska imovina raspoloživa za prodaju individualno se procjenjuje na umanjeње vrijednosti.

Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjeња vrijednosti koji je priznat za određenu financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Derivativni financijski instrumenti

Derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na dan zaključivanja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti. Kada derivativni instrumenti imaju pozitivnu fer vrijednost priznati su u imovini, dok se u slučaju negativne fer vrijednosti iskazuju u obvezama

Fond koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Fond ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasificirani kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni financijski instrumenti uključuju terminske ugovore u stranoj valuti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju tekuće račune kod banaka i depozite kod banaka s dospjećem do 3 mjeseca. Novčani ekvivalenti su kratkoročna, vrlo likvidna ulaganja koja se mogu zamijeniti za novac i podložna su riziku promjene vrijednosti koji nije značajan te se drže s namjerom podmirivanja kratkoročnih novčanih obveza, a ne zbog ulaganja ili drugih razloga. Novac i novčani ekvivalenti naknadno se mjere po amortiziranom trošku.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Mirovinskog fonda ne podliježe oporezivanju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda regulirana je Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Konsolidacija

Sukladno zahtjevima MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji, Fond na redovnoj osnovi razmatra ima li kontrolu nad značajnim aktivnostima svojih ulaganja te u kojoj je mjeri izložen varijabilnosti prinosa od ulaganja. Sukladno provedenim analizama, Fond je ocijenio da ne postoje ulaganja koja bi trebao konsolidirati.

Standardi, tumačenja i izmjene objavljenih standarda koji još nisu važeći

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. prosinca 2015. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske Unije te tako nisu niti inkorporirani u računovodstvenu regulativu Agencije te kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja.

Većina novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja koje je usvojila Europska Unija i na kojima se temelji računovodstvena regulativa Agencije, a koji još nisu u primjeni neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Računovodstvene prosudbe i procjene

Bilješka Računovodstvene procjene i prosudbe nadopunjuje bilješku o upravljanju financijskim rizicima (Bilješka 20).

Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

(a) Fer vrijednost

Za financijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer „over the counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje metoda vrednovanja koje su opisane u Bilješki 3: *Principi mjerenja fer vrijednosti*. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtjeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješki 21: *Fer vrijednost*.

(b) Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješki 3: *Umanjenje vrijednosti financijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

(c) Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima.

(d) Ulaganja koja se drže do dospjeća

Direktor Društva za upravljanje kod inicijalnog priznavanja financijske imovine razmatra mogućnost i namjeru Društva za držanjem određenih dužničkih vrijednosnih papira do dospjeća. Imovina koja zadovoljava ove uvjete klasificira se kao ulaganja koja se drže do dospjeća. Prikladnost ove klasifikacije preispituje se na svaki datum izvještavanja.

(e) Situacija na financijskim tržištima

Direktor Društva za upravljanje ne može pouzdano procijeniti učinke na financijski položaj Fonda bilo kakvog daljnjeg pogoršanja likvidnosti financijskih tržišta te povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala. Direktor Društva za upravljanje smatra da poduzima sve potrebne mjere kako bi podržala održivost i rast poslovanja Fonda u trenutnim okolnostima.

S obzirom na svoju strategiju Fond je ulagao u dužničke vrijednosne papire, kratkoročne depozite, te vlasničke vrijednosne papire, vodeći računa o ograničavanju izloženosti prema pojedinom izdavatelju. Na taj način se kreditni rizik imovine Fonda zadržava na razini koja je prihvatljiva u skladu s procjenom Direktora društva za upravljanje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**5 Novčana sredstva i novčani ekvivalenti**

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2015. '000 kn
Žiro računi kod depozitara		
- denominirani u kunama	28.662	58.492
- denominirani u stranim valutama		
- Euro	3	37
- Američki dolar	343	396
- Švicarski franak	1.949	0
- Poljski zlot	6	0
- Češka kruna	33	0
- Britanska funta	28	0
- Norveška kruna	1	0
Žiro računi kod Zagrebačke banke d.d.		
- denominirani u kunama	70	67
Bankovni depoziti do 3 mjeseca	37.005	0
	<u>68.100</u>	<u>58.992</u>
Ukupno	<u><u>68.100</u></u>	<u><u>58.992</u></u>

Sukladno odobrenju Agencije, Društvo za upravljanje imalo je, osim transakcijskog računa kod Depozitara, i prolazni račun u svoje ime, a za račun dobrovoljnih mirovinskih fondova kod Zagrebačke banke d.d. u svrhu lakšeg prikupljanja uplata novih članova. Nakon 20. listopada 2015. Depozitar fonda postaje Zagrebačka banka d.d. čime su svi tekući računi kod Depozitara.

Uplate pristigle na račun Mirovinskog fonda kod Zagrebačke banke d.d. do 16 sati prenose se na račun Mirovinskog fonda kod Depozitara te se konvertiraju u obračunske jedinice po vrijednosti obračunske jedinice na dan uplate. Uplate pristigle na prolazni račun iza 16 sati smatraju se uplatama sljedećeg dana i konvertiraju se u obračunske jedinice sljedećeg dana.

Uplate koje se ne mogu pripisati osobnim računima članova uključuju se u imovinu Mirovinskog fonda kao sredstva u prijenosu na prolaznom računu, dok je obveza za uplatu i raspored po osobnim računima članova iskazana kao obveza za sredstva u prijenosu. Tijekom 2015. godine Društvo je naplatilo 2 tisuće kuna naknade s osnovu izlaska članova (2014.: 8 tisuća kuna)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**6 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti**

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2015. '000 kn
Financijska imovina raspoloživa za prodaju - dužničke vrijednosnice	665.263	751.561
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, namijenjeni trgovanju - vlasničke vrijednosnice	316.344	483.684
Ukupno	<u>981.607</u>	<u>1.235.245</u>

7 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2015. '000 kn
- dužničke vrijednosnice	70.154	0

Dužničke vrijednosnice koje su bile u portfelju na dan 31. prosinca 2014. su dospjele tijekom 2015. godine.

Reklasifikacija financijske imovine

Odlukom Direktora Društva, Fond je reklasificirao dio financijske imovine raspoložive za prodaju u ulaganja koja se drže do dospeljeća:

Datum reklasifikacije	Knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije '000 kn	Efektivna kamatna stopa na dan reklasifikacije %	Ostala sveobuhvatna dobit do dana reklasifikacije '000 kn
25. svibnja 2006.	27.211	4,16	576
5.ožujka 2009.	38.357	6,34	-1.519
Ukupno	<u>65.568</u>		<u>-943</u>

Nakon reklasifikacije financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku te se više ne priznaju daljnji dobiti i gubici od promjena u fer vrijednosti. Fond ima namjeru i u mogućnosti je držati reklasificiranu imovinu do dospeljeća.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**7 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po amortiziranom trošku (nastavak)****Reklasifikacija financijske imovine (nastavak)**

Neto knjigovodstvena vrijednost reklasificirane imovine i njezina fer vrijednost na dan reklasifikacije te na 31. prosinca 2015. i na 31. prosinca 2014. je bila sljedeća:

	Na dan reklasifikacije		31. prosinca 2014.		31. prosinca 2015.	
	Knjigovodstvena vrijednost '000 kn	Fer vrijednost '000 kn	Knjigovodstvena vrijednost '000 kn	Fer vrijednost '000 kn	Knjigovodstvena vrijednost '000 kn	Fer vrijednost '000 kn
Financijska imovina raspoloživa za prodaju reklasificirana u ulaganja koja se drže do dospjeća						
Dužničke vrijednosnice	<u>65.568</u>	<u>65.568</u>	<u>70.154</u>	<u>71.974</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Sljedeća tablica prikazuje iznose priznate u dobiti ili gubitku te ostalu sveobuhvatnu dobit od reklasificirane imovine u 2015. i 2014.:

	2014.		2015.	
	Dobit ili gubitak '000 kn	Ostala sveobuhvatna dobit '000 kn	Dobit ili gubitak '000 kn	Ostala sveobuhvatna dobit '000 kn
Financijska imovina raspoloživa za prodaju reklasificirana u ulaganja koja se drže do dospjeća				
Prihod od kamata	3.193	0	2.262	0
Amortizacija premije	549	0	192	0
Amortizacija rezerve fer vrijednosti u dobit ili Revalorizacija	-230	0	-111	0
	0	-111	0	0
Ukupno	<u>3.512</u>	<u>-111</u>	<u>2.343</u>	<u>0</u>

Sljedeća tablica prikazuje iznose koji bi bili priznati u dobit ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od reklasificirane imovine u 2015. i 2014. da nije bilo reklasifikacije:

	2014.		2015.	
	Dobit ili gubitak '000 kn	Ostala sveobuhvatna dobit '000 kn	Dobit ili gubitak '000 kn	Ostala sveobuhvatna dobit '000 kn
Financijska imovina raspoloživa za prodaju reklasificirana u ulaganja koja se drže do dospjeća				
Prihod od kamata	3.193	0	2.262	0
Amortizacija premije	319	0	81	0
Promjena rezerve fer vrijednosti	0	1.709	0	1.820
Ukupno	<u>3.512</u>	<u>1.709</u>	<u>2.343</u>	<u>1.820</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**8 Ostala imovina**

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2015. '000 kn
Ostala potraživanja s osnove ulaganja	584	0
Potraživanja s osnove dividendi	175	154
Ukupno	759	154

9 Ostale obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2015. '000 kn
Obveze po forward ugovorima	3.092	0
Obveze s osnove kupnje financijskih instrumenata	0	25
Ukupno	3.092	25

10 Obveze prema mirovinskom društvu

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2015. '000 kn
Obveze za naknadu od ukupne imovine Mirovinskog fonda	1.848	2.162
Obveze za naknadu od uplaćenih doprinosa	650	631
Ukupno	2.498	2.793

U skladu sa Statutom Mirovinskog fonda, Društvu za upravljanje pripada naknada od uplaćenih doprinosa u iznosu 1.250 kuna (2014.: 1.250 kuna) ako je obračunata u fiksnom iznosu ili naknada obračunata po postotnoj skali do iznosa najviše 300 kuna godišnje, a određuje se prema sljedećoj tablici:

Postotak naknade na uplaćeni iznos	Iznos ukupnih uplata na osobnom računu	
%	od kn	do kn
7,00%	0	6.000
6,00%	6.000,01	12.000
5,00%	12.000,01	18.000
4,00%	18.000,01	24.000
3,00%	24.000,01	30.000
2,00%	30.000,01	36.000
1,00%	36.000,01	40.000
0,00%	40.000,01	i više

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**10 Obveze prema mirovinskim društvu (nastavak)**

Naknada od uplaćenih doprinosa se ne naplaćuje u slučaju prelaska članova iz Mirovinskog fonda u drugi mirovinski fond ukoliko njime upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Prve uplate članova raspoređuju se na naknade od uplaćenih doprinosa i priznaju kao obveza prema Društvu za upravljanje te se prenose Društvu za upravljanje mjesečno. Ova naknada od uplaćenih doprinosa se ne priznaje kao prihod ni rashod u financijskim izvještajima Mirovinskog fonda, te su uplate od strane članova prikazane u iznosu umanjenom za naknadu od uplaćenih doprinosa.

11 Ostale obveze

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2015. '000 kn
Obveze za uplaćene doprinose članova	230	192
Ukupno	<u>230</u>	<u>192</u>

12 Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	2014. '000 kn	2015. '000 kn
Dužničke vrijednosnice		
- raspoložive za prodaju	32.758	30.360
- koje se drže do dospijeca	3.742	2.454
Tekući računi kod Depozitara	2	9
Plasmani kod banaka	42	7
Ukupno	<u>36.544</u>	<u>32.830</u>

Iznos od 30.360 tisuća kuna (2014.:32.758 tisuća kuna) uključuje 2.627 tisuća kuna (2014.: 715 tisuća kuna) amortizacije premije po metodi efektivne kamatne stope po portfelju koji je raspoloživ za prodaju. Iznos od 2.627 tisuća kuna (2014.: 715 tisuća kuna) uključuje 111 tisuća kuna (2014.: 230 tisuća kuna) amortizacije rezerve fer vrijednosti koja se odnosi na reklasificiranu financijsku imovinu (Bilješka 7).

Iznos od 2.454 tisuće kuna (2014.: 3.742 tisuće kuna) uključuje 192 tisuće kuna (2014.: 549 tisuća kuna) amortizacije diskonta po metodi efektivne kamatne stope po portfelju koji se drži do dospijeca

U godini koja završava 31. prosinca 2015. godine nije bilo kamatnih prihoda po osnovi imovine umanjene vrijednosti (2014.: 71 tisuću kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**13 Neto realizirani i nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata i ostale tečajne razlike**

2015.	Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobiti od financijskih instrumenata	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dužničke vrijednosnice	123	0	0	123
Vlasničke vrijednosnice	-6.324	26.882	11.645	32.203
Forward ugovori	-4.496	0	0	-4.496
	<u>-10.697</u>	<u>26.882</u>	<u>11.645</u>	<u>27.830</u>
Portfelj raspoloživo za prodaju				
Dužničke vrijednosnice	14.882	0	19.485	34.367
Ukupno	<u><u>4.185</u></u>	<u><u>26.882</u></u>	<u><u>31.130</u></u>	<u><u>62.197</u></u>
2014.	Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani gubici od financijskih instrumenata	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dužničke vrijednosnice	0	0	6	6
Vlasničke vrijednosnice	4.264	-2.323	10.522	12.463
Investicijski fondovi	133	0	0	133
Forward ugovori	-3.501	-3.092	0	-6.593
	<u>896</u>	<u>-5.415</u>	<u>10.528</u>	<u>6.009</u>
Portfelj raspoloživo za prodaju				
Dužničke vrijednosnice	12.447	0	22.686	35.133
Ukupno	<u><u>13.343</u></u>	<u><u>-5.415</u></u>	<u><u>33.214</u></u>	<u><u>41.142</u></u>

Nerealizirani dobiti i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje financijskih instrumenata realizirani efekti priznaju se na način da se svi nerealizirani dobiti ili gubici po imovini koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kumulativno prenose u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. Realizirani efekti za imovinu raspoloživu za prodaju priznaju se na način da se svi nerealizirani dobiti ili gubici priznati u sveobuhvatnoj dobiti kumulativno prenose u račun dobiti ili gubitka uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobiti i realizirani gubici prikazan je bruto iznos kumulativnih dobitaka ili gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na tečajne razlike realizirane prodajom ulaganja u financijske instrumente, realizirane i nerealizirane tečajne razlike pri svođenju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta. Tijekom 2015. godine Mirovinski fond realizirao je 1.594 tisuće kuna negativnih neto tečajnih efekata od spot kupoprodaje stranih valuta (2014.: 452 tisuće kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**14 Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom**

	2014. '000 kn	2015. '000 kn
Naknada od ukupne imovine Mirovinskog fonda	20.331	24.047

Dnevno upravljanje Mirovinskim fondom obavlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Prema Statutu Mirovinskog fonda Društvo za upravljanje ima pravo na naknadu od ukupne imovine Mirovinskog fonda, trenutno u iznosu od 2% godišnje (2014.: 2%) od ukupne imovine Mirovinskog fonda umanjene za iznos svih obveza Mirovinskog fonda s osnove ulaganja (trenutno uključuje obveze u postupku namire za kupljene vrijednosnice). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

15 Naknada Depozitaru

Fond je sa 20. listopada 2015. promijenio depozitnu banku, te je od toga dana depozitar Zagrebačka banka d.d. Naknada Depozitaru obračunava se na ukupnu vrijednost imovine Mirovinskog fonda umanjenu za iznos svih obveza Mirovinskog fonda s osnove ulaganja.

Naknada Depozitaru je do 19. listopada 2015. iznosila 0,032% (2014.: 0,032%), a nakon promjene Depozitara od 20. listopada 2015. iznosi 0,030%.

Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

16 Naknada za izlaz

Društvo za upravljanje također ima pravo na naknadu za izlaz koja se obračunava članu prilikom izlaska iz Mirovinskog fonda. Ova naknada se obračunava na iznos na osobnom računu člana i odbija od ukupnog iznosa na osobnom računu člana Mirovinskog fonda. Naknada za izlaz naplaćuje se u svim slučajevima isplaćivanja imovine osim u slučaju povlačenja sredstava radi isplate mirovina ili radi prelaska članova u drugi mirovinski fond kojim upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Naknada za izlaz se obračunava u iznosu od najviše 10% od ukupnog iznosa imovine na osobnom računu člana. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa s računa člana i prebacuje Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Mirovinskog fonda.

17 Transakcijski troškovi

Transakcijski troškovi uključuju transakcijske troškove i troškove za kupnju i prodaju vrijednosnica klasificiranih po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka troškove namire, troškove kamate po repo ugovorima, te ostale dozvoljene troškove Fonda.

18 Transakcije s obračunskim jedinicama*Novčani primici od članova Mirovinskog fonda*

Uplate članova Mirovinskog fonda obračunavaju se u kunskoj protuvrijednosti eura po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan uplate. U skladu s Zakonom, ova sredstva na računima članova Mirovinskog fonda i naknadno ostaju denominirana u kunama i njihova se vrijednost više ne mijenja u odnosu na ostale strane valute. Obračunske jedinice se stoga obračunavaju prema povijesnom kunskom iznosu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Transakcije s obračunskim jedinicama (nastavak)

Novčani primici s osnove državnih poticaja

Članovima Mirovinskog fonda odobravaju se poticajna sredstva iz državnog proračuna temeljem doprinosa prikupljenih u prethodnoj godini. Poticajna sredstva iznose 15% (2014.: 15%) od uplaćenog doprinosa pojedinog člana Mirovinskog fonda ali najviše do 5 tisuća kuna uplaćenih doprinosa po članu Mirovinskog fonda tijekom godine i samo za članstvo u jednom dobrovoljnom mirovinskom fondu. Poticajna sredstva vode se na osobnom računu člana na način da se u svakom trenutku može utvrditi njihov iznos i ona predstavljaju osobnu imovinu člana kojom upravlja Društvo za upravljanje.

U skladu sa Zakonom, poticajna sredstva priznaju se kao imovina Mirovinskog fonda i povećavaju osobnu imovinu člana temeljem uplate od strane Ministarstva financija Republike Hrvatske.

19 Derivativni financijski instrumenti i trgovanje stranim valutama

Sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja dobrovoljnog mirovinskog fonda, dobrovoljnim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije nominalnog ili ugovorenog iznosa do iznos neto imovine Mirovinskog fonda te isključivo u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti te je mirovinski fond dobio odobrenje od strane Agencije.

Mirovinski fond primarno je izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u valutama euru, američkom dolaru i švicarskom franku, u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Mirovinskog fonda. Sukladno tome, Mirovinski fond uglavnom sklapa OTC devizne termenske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje valute euro, američki dolar i švicarski franak, s dospijecom do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Fond nije imao otvorenih forwarda. Na dan 31. prosinca 2014. Fond je imao osam forwarda kojima je neto vrijednost obveze iznosila 3.092 tisuće kuna, a nominalni iznos je iznosio 181.864 tisuća kuna.

20 Financijski instrumenti i povezani rizici

Sukladno svojoj upravljačkoj strategiji, Mirovinski fond drži različite financijske instrumente. Ulagački portfelj Mirovinskog fonda uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima.

Ulagačke aktivnosti Mirovinskog fonda izlažu Mirovinski fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Mirovinski fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo za upravljanje Mirovinskim fondom kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja.

Tržišni rizik

Ulagačke aktivnosti Fonda izlažu Fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke i uključuje tečajni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik.

Strategija upravljanja tržišnim rizikom Mirovinskog fonda određena je investicijskim ciljevima Mirovinskog Fonda. Tržišnim rizikom i cjelokupnom tržišnom pozicijom Mirovinskog fonda dnevno upravlja Društvo za upravljanje sukladno usvojenim politikama i procedurama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Strategija ulaganja Mirovinskog fonda je ostvarivanje adekvatne stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Mirovinskog fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Mirovinskog fonda u sljedeće vrste ulaganja, uzimajući u obzir ograničenja ulaganja Agencije:

- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumenate tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a - bez ograničenja
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumenate tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, ili je izdavatelj javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više država članica OECD-a - bez ograničenja
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumenate tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumenate tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- prenosive vlasničke vrijednosne papire uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 40% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom - najviše 10% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- udjele ili dionice u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionice ili poslovne udjele u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima - najviše 5% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija - najviše 5% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda u jednu kreditnu instituciju
- izvedene financijske instrumenate kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedene financijske instrumenate kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) i to jedino u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda
- novac na transakcijskom računu za poslovne namjene mirovinskog fonda otvorenog kod depozitara te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Imovina Fonda može se ulagati i u druge oblike imovine koje s obzirom na sigurnost, isplativost i tržišnost odredi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i za te oblike ulaganja odredi ograničenja.

Kod ulaganja imovine Mirovinskog fonda mogu se upotrebljavati terminski ugovori, opcije i ostali izvedeni financijski instrumenti samo radi zaštite imovine Fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Mirovinskog fonda.

Imovina Mirovinskog fonda investirana je u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te istovremeno minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Priroda i opseg financijskih instrumenata nepodmirenih na datum izvještavanja i politike upravljanja rizicima koje primjenjuje Mirovinski fond, opisane su u nastavku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**20 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Tržišni rizik (nastavak)**(a) Tečajni rizik*

Mirovinski fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Mirovinski fond je izložen riziku da bi se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta mogao promijeniti što će imati obrnuti utjecaj na račun dobit i gubitka i vrijednost Mirovinskog fonda.

Zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje derivativa u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. Tijekom 2015. godine, Mirovinski fond sklopio je 23 (2014.: 26 deviznih forward ugovora) devizna forward ugovora s ciljem ekonomske zaštite njegove izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz vrijednosnih papira denominiranih u eurima i američkim dolarima. Fond ne koristi računovodstvo zaštite te su svi derivativi klasificirani u portfelj za trgovanje.

Da je tečaj eura na 31. prosinca 2015. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 2.376 tisuća kuna (2014.: 1.938 tisuća kuna).

Da je tečaj američkog dolara na 31. prosinca 2015. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 889 tisuća kuna (2014.: 1.357 tisuća kuna).

Da je tečaj švicarskog franka na 31. prosinca 2015. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to ne bi rezultiralo promjenama (2014.: 33 tisuće kuna).

Ukupna izloženost Mirovinskog fonda tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2014. %	31. prosinca 2015. '000 kn	31. prosinca 2015. %
Imovina				
Euro	387.679	34,78	475.262	36,80
Američki dolar	271.426	24,35	177.767	13,77
Švicarski franak	6.626	0,59	0	0,00
Češka kruna	497	0,04	0	0,00
Britanska funta	3.938	0,35	0	0,00
Poljski zlot	6	0,00	0	0,00
Norveška kruna	1	0,00	0	0,00
Ukupno strane valute	670.173	60,11	653.029	50,57
Kuna	450.447	40,41	641.362	49,67
Ukupno imovina	1.120.620	100,52	1.294.391	100,24
Obveze				
Kuna	-5.850	-0,52	-3.080	-0,24
Ukupno obveze	-5.850	-0,52	-3.080	-0,24
Neto imovina članova Mirovinskog fonda	1.114.770	100,00	1.291.311	100,00

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(b) Kamatni rizik

Mirovinski fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Zbog toga je izloženost Fonda riziku da financijska kamatonosna imovina i financijske kamatonosne obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različito vrijeme i u različitom iznosu, niska. Mirovinski fond nema kamatonosnih obveza.

Kako bi fond bio primjereno izložen riziku promjene kamatnih stopa prati se duracija dužničkog dijela portfelja.

Na dan 31. prosinca 2015. duracija cijelog portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosi 5,60 (2014.: 4,68). Navedeno znači, da su kamatne stope bile za 1 postotni bod veće/manje (2014.: 1 postotni bod veće/manje), vrijednost imovine bila bi 41.519 tisuća kuna manja/veća (2014.: 33.796 tisuća kuna), kao posljedica smanjenja/povećanja fer vrijednosti dužničkih vrijednosnica.

Do danas, Mirovinski fond nije smatrao potrebnim ulaziti u aktivnosti zaštite u pogledu kamatnog rizika.

	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.
Efektivne kamatne stope	%	%
Novac i novčani ekvivalenti	0,04	0
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3,56	3,63
Financijska ulaganja koja se drže do dospijeca	0,20	0

(c) Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz trgovanja vlasničkim vrijednosnicama.

Sukladno regulativi Agencije, Mirovinskom fondu dozvoljeno je ulaganje u vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na službenim burzama, te one izvan službene kotacije na burzi u Republici Hrvatskoj ukoliko zadovoljavaju uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima vezanih uz indekse kada ovi fondovi ulažu u vlasničke vrijednosnice.

Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diverzificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima.

Da su se burzovni indeksi na dan 31. prosinca 2015. godine povećali/smanjili za 10% (2014.: 10%), a da su sve ostale varijable ostale konstantne, navedeno bi povećalo/smanjilo neto imovinu Fonda za 48.368 tisuća kuna (2014.: 31.634 tisuće kuna).

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Mirovinskom fondu u trenutku njihova dospijeca. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Mirovinskom fondu ugrozilo bi likvidnost Mirovinskog fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Mirovinskog fonda na datum izvještavanja od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i raspoloživih za prodaju odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u izvještaju o financijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Mirovinski fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**20 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Kreditni rizik (nastavak)*

Na dan 31. prosinca 2015. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novac i novčani ekvivalenti, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala imovina.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno. Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

	Rejting	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2014. %	31. prosinca 2015. '000 kn	31. prosinca 2015. %
Novac i novčani ekvivalenti	<i>Bez rejtinga</i>	68.100	6,08	0	0,00
	<i>BB</i>	0	0,00	58.992	4,56
Dužnički vrijednosni papiri	<i>BB</i>	733.682	65,47	713.731	55,14
	<i>BB-</i>	0	0,00	35.824	2,77
	<i>Bez rejtinga</i>	1.735	0,15	2.006	0,15
Ostala imovina	<i>Bez rejtinga</i>	759	0,07	154	0,01
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		<u>804.276</u>	<u>71,77</u>	<u>810.707</u>	<u>62,63</u>
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		<u>316.344</u>	<u>28,23</u>	<u>483.684</u>	<u>37,37</u>
Ukupno imovina		<u>1.120.620</u>	<u>100,00</u>	<u>1.294.391</u>	<u>100,00</u>

Fer vrijednost financijske imovine najbolje prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**20 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Kreditni rizik (nastavak)*

Financijska imovina Mirovinskog fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da komitenti u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	31. prosinca 2014. ‘000 kn	31. prosinca 2014. %	31. prosinca 2015. ‘000 kn	31. prosinca 2015. %
<i>Instrumenti s kreditnim rizikom</i>				
<i>Dužnički instrumenti raspoloživi za prodaju</i>				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	628.128	56,05	713.731	55,14
- HBOR	35.400	3,16	0	0,00
- Industrija	1.735	0,15	37.830	2,92
<i>Dužnički instrumenti koje se drže do dospjeća</i>				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	70.154	6,26	0	0,00
<i>Novac i novčani ekvivalenti</i>	68.100	6,08	58.992	4,56
<i>Ostala imovina</i>	759	0,07	154	0,01
	_____	_____	_____	_____
<i>Maksimalna izloženost kreditnom riziku</i>	804.276	71,77	810.707	62,63
	_____	_____	_____	_____
<i>Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku</i>	316.344	28,23	483.684	37,37
	_____	_____	_____	_____
Ukupno imovina	1.120.620	100,00	1.294.391	100,00
	=====	=====	=====	=====

Na dan 31. prosinca 2015. nije bilo zaloga nad financijskom imovinom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**20 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Rizik likvidnosti*

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska članova iz Fonda u druge mirovinske fondove. Direktor Društva za upravljanje Fondom smatra da ovaj rizik nije značajan s obzirom na dosadašnje iskustvo u upravljanju Fondom.

Rizik likvidnosti nastaje tijekom općeg financiranja aktivnosti Fonda i upravljanja njegovim pozicijama. Ono uključuje rizik nemogućnosti financiranja imovine prema odgovarajućim dospijećima i cijenama kao i rizik nemogućnosti prodaje imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom okviru.

Financijski instrumenti Mirovinskog fonda uglavnom uključuju dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske i vlasničke vrijednosnice. U trenutnim tržišnim uvjetima, te vrijednosnice moguće je lako prodati ili sklopiti ugovor o reotkupu vrijednosnica za potrebe zadovoljavanja likvidnosti.

U skladu s politikom Društva za upravljanje, Direktor prati likvidnu poziciju Fonda na dnevnoj bazi.

Sve financijske obveze na dan 31. prosinca 2015. u iznosu od 3.080 tisuća kuna (2014.: 5.850 tisuća kuna) se trebaju podmiriti u roku kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.
	'000 kn	'000 kn
do 1 mjeseca	4.395	3.080
od 1 do 3 mjeseca	460	0
od 3 do 12 mjeseci	995	0
Ukupno	5.850	3.080

Imovina članova u iznosu od 1.291.311 tisuća kuna (2014.: 1.114.770 tisuća kuna) nema ugovoreno dospijeće.

Ročnost financijske i ostale imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za svu imovinu osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koja je prikazana kao kratkotrajna bez obzira na rokove dospijeća, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2015.
	'000 kn	'000 kn
Dugotrajna imovina	653.584	740.658
Kratkotrajna imovina	467.036	553.733
Ukupno	1.120.620	1.294.391

Ročnost financijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za zajmove i potraživanja, financijsku imovinu raspoloživu za prodaju i financijska ulaganja koja se drže do dospijeća te za novac i novčane ekvivalent i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razredu do mjesec dana, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2014	31. prosinca 2015
	'000 kn	'000 kn
Do 1 mjeseca	391.914	547.598
Od 1 do 3 mjeseci	1.268	2.967
Od 3 do 12 mjeseci	73.854	3.168
Preko godine dana	653.584	740.658
Ukupno	1.120.620	1.294.391

Većina financijske imovine kotira.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Otkupive obračunske jedinice

Sve otkupive obračunske jedinice u potpunosti su plaćene. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispune određeni uvjeti svaka jedinica ima pravo prijenosa na društvo za mirovinsko osiguranje u roku od 3 radna dana od dana otkupa po cijeni neto imovine po jedinici na datum otkupa. Relevantna kretanja u neto imovini iskazana su u "Izveštaju o promjenama u neto imovini fonda". U skladu s ciljevima iznesenima u Bilješci 1 te politikama upravljanja rizicima, Fond nastoji uključiti primljene doprinose u odgovarajuća ulaganja pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti kako bi se ostvario otkup i povećavajući likvidnost kratkoročnim kreditima ili prodajom kotiranih vrijednosnica ako je potrebno.

Neto imovina Fonda po jedinici iznosi 251,8384 kuna (2014.: 236,1309 kuna) na datum izvještavanja.

Na temelju povijesnih razina aktivnosti, Fond u prosjeku ima odljeve povezane s otkupom udjela u iznosu od 110 tisuća kuna svakog dana (2014.: 111 tisuća kuna).

Rizik specifičnih instrumenata

Mirovinski fond ulazi u terminske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio cjelokupni portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Mirovinski fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Mirovinskog fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektno štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Fer vrijednost

Većina financijskih instrumenata Mirovinskog fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući novac i novčane ekvivalente, potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog ovih financijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

MSFI 7 *Financijski instrumenti: Objavljivanje* („MSFI 7“) zahtjeva određivanje hijerarhije fer vrijednosti financijskih instrumenata na tri razine i objavu podataka o financijskim instrumentima koji se u financijskim izvještajima mjere po fer vrijednosti. Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama

Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze koji se mjere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

31. prosinca 2014. godine

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	u '000 kn Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	310.699	5.645	0	316.344
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
- Dužničke vrijednosnice	628.128	37.135	0	665.263
Ukupno imovina	938.827	42.780	0	981.607
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Forward ugovori	0	3.092	0	3.092
Ukupno obveze	0	3.092	0	3.092

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21 Fer vrijednost (nastavak)**

u '000 kn				
31. prosinca 2015. godine	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	469.395	0	14.289	483.684
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
- Dužničke vrijednosnice	712.920	36.635	2.006	751.561
Ukupno imovina	1.182.315	36.635	16.295	1.235.245
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Forward ugovori	0	0	0	0
Ukupno obveze	0	0	0	0

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem zamjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za financijsku imovinu koju drži Fond je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od državnih dužničkih vrijednosnica i vlasničkih instrumenata koja su klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice raspoložive za prodaju.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i termimska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 37.581 tisuću kuna (2014.: 142.494 tisuće kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 0 kuna (2014.: 35.400 tisuća kuna) tijekom godine bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 14.289 tisuća kuna (2014.: nula kuna) tijekom godine bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 22.852 tisuće kuna (2014.: nula kuna) tijekom godine bile uključene u razinu 3.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 2.006 tisuća kuna (2014.: nula kuna), tijekom godine bila je uključena u razinu 2.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Fer vrijednost (nastavak)

Ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi.

Ulazni podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerenja. Međutim, cilj mjerenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda relativnih vrijednosti (multiple)
- Nedavne transakcije s istom ili sličnom imovinom
- Metoda diskontiranja novčanih tokova (DCF)
- Metoda izračunavanja likvidacijske vrijednosti kompanije, odnosno metoda izračunavanja knjigovodstvene vrijednosti kompanije
- Procjena vrijednosti kompanije bazirana na pokazateljima specifičnima industriji u kojoj kompanija djeluje
- Metoda amortiziranog troška primjenom efektivne kamatne stope

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda. Procjenu radi Odjel kontrolinga i upravljanja rizicima a odobrava Direktor Društva.

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

Investicija	Fer vrijednost '000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Korišteni input	Moguća promjena +/- (apsolutna %)	Promjena fer vrijednosti '000 kn
DLKV-O-302A	660	diskontirani novčani tok	diskontna stopa	diskontna stopa	1% diskontna stopa	-32/+36
DLKV-O-302E	1.346	diskontirani novčani tok	diskontna stopa	diskontna stopa	1% diskontna stopa	-66/+72
HPB-R-A	6.614	peer grupa diskontirani novčani tok tržišna cijena	P/B diskontna stopa	P/B diskontna stopa tržišna cijena	1% COE	-50/+61
VIRO-R-A	7.675	diskontirani novčani tok tržišna cijena	diskontna stopa	diskontna stopa tržišna cijena	1% WACC	-310/+362

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21 Fer vrijednost (nastavak)**

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno '000 kn
Stanje na 1. siječnja 2014.	0
Neto dobiti priznati u računu dobiti i gubitka	0
Kupnje/Prodaje	0
Prijenos u/iz razine 3	0
	<hr/>
Stanje na 31. prosinca 2014.	0
	<hr/>
Neto gubici priznati u računu dobiti i gubitka	-151
Neto dobiti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	132
Kupnje/Prodaje	6.031
Prijenos u/iz razine 3	10.283
	<hr/>
Stanje na 31. prosinca 2015.	<u>16.295</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**22 Transakcije s povezanim osobama**

U skladu sa Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, povezane stranke Društva za upravljanje i Mirovinskog fonda su dioničari Društva za upravljanje i njegovi direktni ili indirektni vlasnici s udjelom iznad 10%, članovi Upravnog i Nadzornog odbora Društva za upravljanje i njihova bliža rodbina, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Upravljačkog društva i Mirovinskog fonda te Depozitar.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje koje je u vlasništvu Allianz New Europe Holding GmbH osiguravajućeg društva registriranog u Austriji i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, banke registrirane u Hrvatskoj. Krajnje matično društvo je Allianz SE, Njemačka. Sve članice i podružnice Allianz Grupe i UniCredit Grupe su povezane osobe s Fondom.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Društvom za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2014. '000 kn	2015. '000 kn
Obveze		
Obveze prema Društvu za upravljanje	2.498	2.793
Rashodi		
Naknada s osnova odnosa s društvom za upravljanje	-20.331	-24.047

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s vlasnicima Društva za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2014. '000 kn	2015. '000 kn
Imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	70	58.992
Obveze		
Obveze po osnovu forward ugovora	2.241	0
Obveze prema Depozitaru	0	34
Prihodi		
Nerealizirani dobiti od financijskih instrumenta	2.800	0
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenta	0	14.328
Realizirani dobiti od derivativnih instrumenata	7.022	39.099
Ostale pozitivne tečajne razlike	567	2.013
Ostali prihodi	0	9
Rashodi		
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenta	0	-6.882
Realizirani gubici od derivativnih instrumenata	-8.153	-40.056
Nerealizirani gubici od derivativnih instrumenata	-5.041	0
Ostale negativne tečajne razlike	-588	-2.722
Transakcijski troškovi	-4	0
Naknada Depozitaru	0	-76

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**22 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)**

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije s ostalim povezanim osobama (članicama Allianz Grupe i UniCredit Grupe) za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi::

	2014. '000 kn	2015. '000 kn
Rashodi		
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata	-21	-939
Prihodi		
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata	962	895

Vrijednost ulaganja Fonda u trgovačka društva čiji su članovi Nadzornog Odbora ujedno i povezane osobe Fonda iznosi:

	31. prosinca 2014. '000 kn	31. prosinca 2015. '000 kn
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	52.948	18.565

Fond je u 2015. promijenio depozitnu banku. Tijekom 2014. godine i u razdoblju od 1. siječnja do 19. listopada 2015. depozitna banka Fonda bila je Societe Generale Splitska banka d.d. U nastavku su prikazane poslovne transakcije u navedenom razdoblju 2015., te stanja obveza, potraživanja i poslovnih transakcija u 2014. godini:

	2014. '000 kn	2015. '000 kn
Imovina		
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti	31.025	0
Obveze		
Obveze prema Depozitaru	30	0
Rashodi		
Naknada Depozitaru	-325	-304
Transakcijski troškovi	-41	-60
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata	-4	0
Negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata	-14	0
Prihodi		
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta) imovine s fiksnim dospijećem	3	0
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata	1.541	0